Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмінїстрация и Експедиция пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакция ул. Францїсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламациї неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Адмінїстрациї „Ґазеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провінциї

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 232. Вторникъ 15 (27) жовтня 1891. Рôкъ I.

Рада державна.

9-те засѣданє Палаты пословъ зъ д. 24 жовтня 1891 р.

До Палаты наспѣла просьба суду краєвого въ Празѣ о позволенє ставити передъ судъ пос. Соколя за провину прасову а зъ суду повѣтового въ Швехатѣ просьба ставити передъ судъ пос. Люеґера, котрого запôзвавъ о оскорбу чести якійсь жидъ, кондукторъ трамваю.

Пос. Любичь и товаришѣ интерпелювали Мінїстра торговлѣ въ справѣ шкôдъ, якй поносять млыны въ Чехахъ, на Моравѣ и Шлеску черезъ рефакциї при транспортѣ збôжа цѣлыми ваґонами и домагали ся знесеня всякихъ рефакцій. — Пос. Дїпавлї ставивъ нагляче внесенє въ справѣ запомоги для нѣмецкихъ громадъ въ полудневôмъ Тироли зъ причины шкôдъ вôдъ морозу въ винницяхъ. Петицію ту передано комісиї буджетовôй.

Мінїстеръ торговлѣ вôдповѣдавъ на интерпеляцію Рїхтера въ справѣ привозу американьскихъ бураковъ и заявивъ, що заказъ привозу американьскихъ бураковъ передано комісиї для розслѣду шкôдниковъ и на пôдставѣ еи ореченя наступить вôдтакъ порѣшенє Мінїстерства. Зъ весною 1892 р. може держава изъ стацій управы бураковъ въ долѣшнôй Австриї, Стириї и Краинѣ доставити около 138 тысячь сотнаровъ бураковъ.

По семъ слѣдувала дальша дебата буджетова. При титулѣ „зарядъ центральный“ обговорювавъ пос. Адамекъ перетяженє властей полїтичныхъ и жалувавъ ся на то, що не поступає ся пôсля засадъ рôвноуправненя, що ческій намѣстникъ не умѣє по чески, и що заказано ческій перекладъ „Крейцеровои Сонаты“ ґр. Толстого. Бесѣдникъ домагавъ ся, щобы ученй мали вôльный приступъ до архіву праского намѣстництва. — Пос. Лупулъ взывавъ оба народы въ Чехахъ, щобы они взаимными уступками уможливили угоду пожиточну для краю и державы, та домагавъ ся помноженя староствъ на Буковинѣ. — Пос. Рїхтеръ домагавъ ся основнои реформы законодавства и приналежности, полекшѣ громадамъ въ порученôмъ крузѣ дѣланя и установленя лѣкарѣвъ по селахъ. — Пос. Козловскій домагавъ ся реформы вôдносинъ ветеринарскихъ, евентуально порозумѣня зъ правительствами сусѣдныхъ державъ.

Президентъ мінїстрôвъ ґр. Таффе заявивъ, що правительство займаєсь пильно справою ческого архівумъ, а доказомъ того єсть хочь бы то, що высылало урядниковъ для розслѣдженя стану рѣчи. Старыхъ актôвъ годѣ перевезти до Карлштайну, бо намѣстництво потребує неразъ до нихъ заглядати; можна бы хиба перевести тй акты, зъ котрыхъ суть вôдписы. Правительство має намѣренє выставити окремый власный будынокъ архівальный. Въ справѣ утвореня нового староства на Буковинѣ, ведуть ся теперь переговоры.

Пос. Гофманъ жалувавъ ся на то, що шляхтичамъ дає ся въ службѣ полїтичнôй першеньство, доказавъ потребу заведеня праґматики службовои и промавлявъ за пôднесенємъ платнѣ урядниковъ низшои катеґоріи. Бесѣдникъ высказавъ свôй жаль зъ того, що въ поясненю мінїстра фінансôвъ говорило ся богато о потребѣ запомоги для Льойда, а не было бесѣды о податку біржевôмъ.

Пос. ґр. Кавніцъ ганивъ за велику прихильнôсть орґанôвъ правительственныхъ для праґского товариства промыслу зелѣзового. На чолѣ того товариства стоить чоловѣкъ зъ поколѣня Израиля (пос. Шнайдеръ смѣє ся), котрый зумѣвъ переперты заснованє нѣмецкои школы въ Кляднѣ. — Пос. Тавше обговорювавъ конечну потребу обовязкового забезпечуваня вôдъ огню будынковъ и припоручавъ заведенє обовязкового убезпеченя школы вôдъ огню, а такожь обовязкове забезпеченє шкôдъ вôдъ граду.

Пос. Пôдляшецкій обговорювавъ прикре положенє селянъ въ Галичинѣ, котрй въ надѣѣ, що знайдуть роботу, дають ся заманювати на роботу за границю, де ихъ вôдтакъ вызыскують. Бесѣдникъ завзывавъ правительство, щобы оно звернуло на се свою особливу увагу и выступило противъ заграничныхъ аґентôвъ, що беруть ся посередничити въ роботѣ.—Пос. Кравзъ домагавъ ся реорґанізациї невыстаючихъ вже властей адмінїстрацийныхъ. — По промовахъ пословъ Кайцля и Дворжака, ухвалено титулы 1 и 2 мінїстерства справъ внутрѣшныхъ и назначено слѣдуюче засѣданє на второкъ.

Якъ ґрафъ Федя ставувъ зновъ на ноги.

Образокъ зъ россійского житя

ВОЛОДИМИРА ГОРСТА.

Ґрафъ Федоръ Василевичь Плутовичь бувъ однымъ изъ тыхъ пôдупавшихъ шляхтичѣвъ, котрыхъ стрѣчає ся въ Россиї не сотками а тысячами. Уродившись, якъ самъ бувало говоривъ, „въ чипци“, выховавъ ся правдиво по россійски, якъ то выховують ся дѣти высокихъ и богатыхъ родôвъ, що мають цѣлу череду ґувернантокъ та по колькохъ неконче мудрыхъ учителѣвъ домашныхъ. Вôнъ говоривъ плавно колькома мовами, але жадною не умѣвъ безъ похибки написати. Коли пôдрѣсъ, вступивъ зъ тымъ пôдготовленємъ до юнкерскои школы, ставъ офіциромъ при ґвардейскôмъ полку кавалєріи, а коли стоявъ ґарнізономъ въ Москвѣ, померь нагло его батько и лишивъ ему 60 тысячѣвъ рублѣвъ.

Ґрафу Плутовичу було тогди 22 роки, а що вôнъ по своѣй думцѣ вже досыть бувъ напрацювавъ ся для добра своєи вôтчины, то подавъ ся въ вôдставку — розумѣє ся, на то, щобы поѣхати до Парижа и тамъ практично зужиткувати свое знанє францускогo языка.

По двохъ рокахъ опинивъ ся Федоръ Василевичь зновъ въ Петербурзѣ и старавъ ся о посаду въ якôмъ небудь мінїстерствѣ. А що его свояки станули ему въ пригодѣ, то й заразъ знайшовъ мѣсце на 50 рублѣвъ въ мѣсяць. Богачь, що мавъ колись 60 тисячѣвъ рублѣвъ, котрй прогулявъ въ Парижи, мавъ теперь всего лишь 600 рублѣвъ на рôкъ, а зъ такою сумою навѣть и найощаднѣйшій чоловѣкъ, що хоче лишь ѣсти и пити, абы не умеръ, та мешкати, не може выжити въ царскôй столици. А вже нѣякъ не мôгъ выжити за тй грошѣ Федоръ Василевичь, що привыкъ бувъ лишь самôй службѣ давати по десять рублѣвъ „на горѣвку“.

Зразу свояки ему помагали, але що вôнъ, абы собѣ догодити, допускавъ ся всѣлякихъ „неправильностей“, за котрй бы деинде заразъ посадили въ Иванову хату, то они его вконци вôдцуралисъ и такъ стало ся, що ґрафъ Федя за другихъ два роки опинивъ ся на улици безъ копѣйчины, не маючи анѣ посады анѣ кутика, де бы хочь переспати.

Теперь ставъ вôнъ жити якъ послѣдний волоцюга и якъ то лишь въ Россиї може бути. Немавъ нѣчого, а прецѣ якось живъ. Ѣвъ безъ грошей, запивавъ ся безъ грошей, а спавъ въ ровѣ, доки ажь *ґарадавой* (полїціянъ) не постаравъ ся для него о иншу господу. Жебравъ а выжебранй грошѣ заразъ пропивавъ; колижь не хотѣлось ему жебрати, то зайшовъ до першого лѣпшого *трактіру* (гостинницѣ), пивъ оденъ *карафінчикъ* (чарку) за другимъ, доки ажь не выкинули его на улицю, коли не мавъ чимъ заплатити. (Въ Россиї не позывають ся за то, коли хтось наѣсть и напе, а вôдтакъ не заплатить).

Такъ вело ся ему колька лѣтъ и зъ давного офіцира ґвардейскои кавалєріи зробивъ ся послѣдный волоцюга.

Одного дня, рано, коли его лише що выпустили були зъ *участка* (маґістратъ и арештъ мѣскій), де его всадили були на смерть запитого, приступивъ до него на улици якійсь порядно одягненый панъ.

— Коли не ошибаюсь, то маю приємнôсть видѣти передъ собою пана ґрафа Плутовича,— такъ заговоривъ той панъ до обдертого волоцюги.

— А вжежь, що ґрафъ Плутовичь — вôдповѣвъ гордо Федя ще не зовсѣмъ тверезый, бо ему очевидно такій привѣтъ сподобавъ ся.

— Моя *фамілія* [1]) Николай Николаєвичь Павловъ. Пригадуєте собѣ, мы познакомились торôкъ у *Серассімова* [2]); васъ якъ разъ выкинули були на улицю, коли я туды заходивъ и вы впали на мене та стали мене бити а я васъ, ажь наконецъ прийшовъ *ґарадавой* зъ двома *дворнїками* (строжами камениць), котрй насъ завели въ *участокъ*. Тамъ взяли зъ насъ протоколъ и васъ замкнули ажь до другого дня. Такъ отже я довѣдавъ ся, зъ кимъ мавъ честь побити ся, зъ ґр. Плутовичемъ; я того не забувъ. Ну, а якъ же теперь, ваше высокородіє, може зволите выпити зô мною по чарцѣ на нашу стрѣчу?

---

[1]) Россіянинъ не каже: „я называю ся“, лишь: „моя фамілія“, такъ само не пытає ся: якъ называєтесь? — лишь: „Какъ ваша фамілія?“

[2]) Одна зъ послѣднѣйшихъ гостинниць въ Петербурзѣ при Казаньскôй улици.

Переглядъ політичный.

Нинѣ збирає ся комісія буджетова на нараду надъ тыми частями буджету міністерства просвѣты, котрѝ ѣй придѣлено. Повна палата пословъ буде сего тыждня радити дальше надъ буджетомъ и засѣданя будуть вôдбувати ся вô второкъ, четверъ, пятницю и суботу. Позаякъ спôльнѝ делеґаціи мають вже 9 падолиста зôбрати ся у Вѣдни, то розходить ся о то, щобы до того часу залагодити бодай значну часть буджету.

Торговельнѝ переговоры въ Монаховѣ помѣжь Нѣмеччиною, Австріею и Италіею дôйдуть зъ кôнцемъ жовтня до тои точки, що буде можна приступити вже до уложеня угоды торговельнои въ параґрафы. Переговоры въ справѣ угоды торговельнои межи Сербією, Австро-Угорщиною и Нѣмеччиною розпôчнуть ся правдоподôбно спôльно въ мѣсяци падолистѣ у Вѣдни.

О приѣздѣ царя до Берлина притихли знову поголоски. Нѣмецкѝ ґазеты доказують теперь, що царь выѣзджаючи зъ родиною зъ Копенгаґи приѣде лишь до Ґданьска, де его офіціяльно повитають, а зъ вôдси поѣде на Вербиловъ насамперѣдъ до Москвы. За то сподѣвають ся въ Берлинѣ вже на завтра приѣзду румуньского короля Кароля, де его повитають торжественно и де въ его честь вôдбудуть ся дворскѝ забавы. Чи ся гостина румуньского короля буде мати яке значѣнє политичне, годѣ теперь сказати, тымъ бôльше, що можуть въ нѣй грати ролю и чисто родиннѝ справы, позаякъ розбѣгласть чутка, що румуньскій наслѣдникъ престола, кн. Фердинандъ, мае заручити ся зъ донькою кн. Единбурґского.

До Voss. Ztg. доносять зъ Петербурга, що въ червню вôдбули ся въ Кієвѣ зборы революційнои партіи „народовольцѣвъ", котра черезъ кôлька лѣтъ не давала знаку о собѣ. На зборахъ тыхъ ухвалено вести передовсѣмъ аґітацію мѣжь народомъ и приступити ажь тогди до дѣла, коли народъ буде до революціи подготовленый.

Въ черниґовскôй ґуберніи въ мѣстѣ Стародубѣ були дня 11 с. м. великѝ розрухи противъ жидôвъ, бо хтось розпустивъ вѣсть, що жиды потайкомъ призбирали великѝ запасы збôжа, щобы выкликати вôдтакъ дорожню. Пôдчасъ тыхъ розрухôвъ убито 30 жидôвъ, а около пять сотъ покалѣчено.

Въ Хинахъ, въ провінціи Фукіръ, выбухла велика ворохобня. Осередкомъ тои ворохобнѣ єсть мѣсто Тема. Проводиръ ворохобникôвъ, якійсь Ченъ, зôбравъ пôдъ свою хоруговъ 2000 людей и постановивъ скинути династію Та-Чінґъ. Удаючи, що вôнъ хоче робôтникôвъ въ копальняхъ соли змусити знову до послуху, велѣвъ вôнъ въ святыни Тайфанъ, розвинувши тамъ свою хоруговъ, молити ся за свою побѣду. Першій єго нападъ бувъ на копальнѣ соли. Ворохобники здобули тамошный урядъ и спалили єго. Вôдтакъ прибили одного чоловѣка цвяками за ноги и руки до дошки и яко жертву для своеи хоругви порѣзали нещасливого на куснѣ. Маґістратъ мѣста зôбравъ тысячь охотникôвъ и ставъ боронити мѣсто, але ворохобники обступили мѣсто и держали єго въ облозѣ, доки не наставъ въ нѣмъ голодъ. Вôдтакъ влѣзли черезъ муры до мѣста и здобули єго. Правительство выслало войско противъ ворохобникôвъ, котрѝ утекли на сусѣдну гору и тамъ укрѣпили ся.

Новинки.

— **Преосв. еп. Юліянъ Куйловскій** зложивъ въ середу дня 21 с. м. въ руки Є. Вел. Цѣсаря присягу яко епископъ станіславôвскій При торжественнôмъ актѣ присяги Преосв. епископа бувъ присутный Міністеръ просвѣты, баронъ Ґавчь. Опôсля бувъ Преосв. еп. Куйловскій на авдієнціи у Є. Вел. Цѣсаря.

— **Конкурсы.** Ц. к. окружна Рада шкôльна замѣска у Львовѣ оголошує конкурсъ на слѣдуючѝ посады учительскѝ: а) при школахъ статовыхъ въ платнею 300 зр., вôльнымъ мешканємъ, огородомъ и полемъ: Хоросно старе, Давидôвъ, Глинна, Горбаче, Камѣнополь, Красôвъ, Кукизôвъ, Лисевичѣ, Милошôвцѣ, Мôстки, Пѣски, Семянôвка (на двѣ посады), Сороки Щирецкѝ; б) при філіяльныхъ въ платнею 250 зр., мешканємъ, огородомъ и полемъ: Басѣвка, Черкасы, Козичѣ, Попеляны, Сердыця. Подаия вносити треба до кôнця падолиста.

— **Дирекція „Народнои Торговлѣ"** повѣдомляє Вп. Членôвъ товариства, що дівіденду вôдъ членьскихъ удѣлôвъ по шѣсть вôдъ ста выплачує за показанємъ книжочки удѣловои: центральна каса „Народнои Торговлѣ" у Львовѣ (ул. Вôрменьска ч. 4) и філіяльнѝ касы въ Станіславовѣ, Дрогобичи, Коломыи, Тернополи, Снятинѣ, Рогатинѣ, Самборѣ, Стрыю и Бродахъ.

— **Выдѣлъ „Просвѣты" у Львовѣ** рѣшивъ на послѣднôмъ засѣданю (22 с. м.) зняти фотоґрафію зъ портрету Тараса Шевченка, котрый самъ Шевченко намалювавъ бувъ пôдчасъ свого заточеня въ Оренбурзѣ сепією, а котрый теперь находить ся въ Краковѣ и єсть власностю дра Іосифа Корженьовского. Дръ Корженьовскій охотно позволивъ „Просвѣтѣ" зняти фотоґрафію зъ того портрету. На тôмъ самôмъ засѣданю рѣшено розсилати календарь на р. 1892 лишь тымъ членамъ, що повплачували свои вкладки рôчнѝ, и принято 41 новыхъ членôвъ.

— **Новѝ читальнѣ.** Пôсля нового статута тов. „Просвѣты" завязали ся свѣжо двѣ новѝ читальнѣ, именно въ селѣ Солонцѣ, львôвского повѣта и въ Скварявѣ, въ повѣтѣ золочѣвскôмъ. Въ обохъ сихъ мѣсцевостяхъ основателями читалень суть многѝ селяне. Статуты внесено вже до ц. к. Намѣстництва.

— **Огнѣ.** Въ Мшанôй, повѣта золочѣвского, знищивъ огонь дня 11 жовтня до тла два обôйстя найзаможнѣйшихъ господарôвъ зô всѣми припасами. — Дня 18 с. м. вечеромъ навѣстивъ огонь знову село Княгининъ пôдъ Станіславовомъ. Недавно, бо 30 червня, погорѣло тутъ 52 господарѣвъ, зъ тыхъ деякѝ вже по разъ пятый, а симъ разомъ спопелѣли 2 господарства, и то лише тому два, що вѣтеръ нѣсъ искры на огороды, инакше пôйшло бы було пôвъ села зъ дымомъ. Огонь повставъ на тоцѣ и бувъ, якъ кажуть, пôдложеный. Въ однôй хвили обгорнувъ наразъ всѣ забудованя обохъ господарствъ и знищивъ ихъ разомъ зъ цѣлымъ сегорôчнымъ збôжемъ. Мешканцѣ ледви змогли выхопити деяку одѣжь и тôлько чудомъ повелось имъ выпустити зô стайнѣвъ худобу.

— **Отроєнє грибами.** Въ Новоселици на Буковинѣ стала ся 18 жовтня страшна пригода. Цѣла родина селяньска, Иванъ Завачукъ, єго жѣнка и дитина потроили ся грибами и померли.

— **Еміґраційного аґента** Феликса Козьминьского, муляра, родомъ зъ Кракова, арештувала оногди жандармерія въ Сковронкахъ (въ захôднôй Галичинѣ) въ хвили, коли намавлявъ людей до еміґраціи. Несовѣстного адента замкнули пôдъ ключь. Того дня притримали власти въ Краковѣ одного селянина, Михайла Доктора, що выбравъ ся до Америки и мавъ на дорогу 123 зр. та чужу книжку службову на имя Іосифа Колѣпо, котру мавъ купити собѣ за грошѣ.

— **Страшный выпадокъ** На цѣсарскôмъ гостинци коло Сторожинця на Буковинѣ переѣхавъ оногди вôзъ тягаровый дволѣтного хлопчика, сынка селянина Олексы Думича такъ нещасливо, що хлопчина згинувъ на мѣсци.

Ґр. Федя, котрый вже не пригадувавъ собѣ, що мѣжь ними було, не бувъ вôдъ того, хочь то було єму якось дивно и несподѣвано прийшло на него. Вôнъ послухавъ пана Павлова та пôйшовъ за нимъ на збôжеву торговицю и такъ зайшли оба до якогось *кабаку* (шинокъ).

За хвильку сидѣли вже оба мовчки проти себе, а передъ ними стоявъ горячій чайокъ, до котрого благородный Плутовичь такъ прихопивъ ся, якъ той, що вже зъ тыждень не ѣвъ нѣчого теплого. За чайкомъ пôйшла горѣвка та перекуска. Павловъ разъ по разъ плативъ; наконець казавъ ще дати пива и папиросôвъ.

Ажь въ пôвъ годины, коли ґр. Федоръ Василевичь вже добре собѣ пôдъѣвъ и закуривъ папероса, завѣвъ зъ нимъ єго товаришь розмову.

— Чей же здогадаєтесь, що я не завѣвъ васъ сюды отъ такъ задля якоись примхи, а що у мене звычай говорити просто зъ моста, то й пытаюсь васъ, ґрафе Плутовичь, чи маєте охоту жити по людски и чи вамъ до того помочи?

Ґрафъ не мôгъ єго якось вôдъ разу зрозумѣти. Вôнъ гадавъ, що той хоче єму нараити якусь честну працю, а у него не було нѣякои охоты до неи. Тому и вôдповѣвъ єму по хвили:

— Чуєте Николай Николаєвичь, я вамъ дуже дякую за вашу ласку, що вы мене сюды запросили; але закимъ зможу дати вамъ вôдповѣдь на ваше предложенє, то мушу насамперѣдъ знати, о що рѣчь иде....

— Добре батюшка, добре — перебивъ єму Павловъ вже зовсѣмъ иншимъ голосомъ и розсмѣявшись въ голосъ, — я вже виджу, що твои кости не до роботы. Ну, а що було бы, мôй пане ґрафе, якъ бы я на примѣръ давъ вамъ посаду властителя дому. Що, якъ бы вамъ то сподобалось?

— Не зле, — сказавъ Федоръ Василевичь, думаючи, що той собѣ зъ него кепкує — лишь вы бы мусѣли позволити менѣ до него заходити и въ нѣмъ мешкати.

— То було бы вже зовсѣмъ ваше дѣло, друже. Коли будете мати розумъ и мене послухаєте, то я зроблю васъ не лишь властителемъ дому, але ще и богачемъ.

— Дуже прошу, хочь бы й заразъ! — розсмѣявъ ся теперь Федя на все горло. А то вамъ той Павловъ не абы якій *фокусникъ* (чарôвникъ), думавъ собѣ Федя; вôнъ готовъ ще зъ него, того лахолатника, піячины, дѣдовода и урвителя зробити ще богатого чоловѣка. А може Павловъ зробить ще зъ него и ґенерала та рицаря высокихъ ордерôвъ. Коли Федя таке собѣ подумавъ, почавъ такъ дуже реготати ся, що єго товаришеви вже було того за богато.

— Дуракъ! Досыть вже того! — перебивъ вôнъ реґôтъ каправого волоцюги. Коли не хочешь розумно послухати, то забирай ся до чорта! Я не прийшовъ сюды, щобы надивити ся на твою плюгаву особу, лишь щобы зробити зъ тобою интерессъ. Хочешь отже послухати уважно и дати менѣ вôдповѣдь, чи нѣ?

— Та не лайтесь заразъ, — придобрювавъ єго трохи наляканый Федя, — менѣ выдалось дуже смѣшне то, що вы передъ тымъ говорили; але коли то таки на правду, то тымъ лѣпше. Такъ пытайтесь, Николай Николаєвичь, а я вже вамъ щось на то скажу.

— То й добре, Федоръ Василевичь. Я говорю зовсѣмъ на правду. Хочете до 24 годинъ бути властителемъ каменицѣ на чотири поверхи при улици *Большая Садовая?*

— Скажѣмъ, що хочу бути до 24 годинъ властителемъ каменицѣ.

— Дасьте менѣ письмо, котрымъ бы я васъ мôгъ заслати въ Сибѣръ, колибъ васъ взяла охота мене обманювати?

— Чому нѣ?! Зъ найбôльшою охотою пôдпишу вамъ таке письмо.

— Добре! Отже пишѣть, що вамъ подиктую.

На приказъ Павлова принѣсъ кельнеръ чорнило, паперъ и перо до сусѣднои комнатки и тамъ ставъ Николай Николаєвичь Павловъ такъ диктувати ґр. Федору Василевичу Плутовичеви:

„Я въ низу пôдписаный посвѣдчаю симъ, якъ було по правдѣ, що въ ночи зъ дня 18 сѣчня 1876 р., напавъ на *Хрестовскôмъ островѣ*[1]) на бухгальтера *** кредитового банку, пана Николая Николаєвича Павлова, въ намѣрѣ

[1]) Островъ на рѣцѣ Невѣ.

Всячина.

— **Шпільберґскі казаматы коло Берна.** Зъ часомъ иде все въ непамять и такъ пôйшли въ непамять страшнї колись въ нашôй монархіи вязницѣ якъ Куфштайнъ въ Тироли и Шпільберґъ коло Берна на Моравѣ. Обѣ тѣ вязницѣ були давнѣйшими часами сильными крѣпостями, що выдержували не оденъ нападъ ворога; пôзнѣйше обернено ихъ на тяжкі вязницѣ для великихъ злочинцѣвъ або и политичныхъ виновникôвъ, впрочôмъ зовсѣмъ невинныхъ и неразъ славныхъ и заслуженыхъ людей. Нинѣ служать они хиба лишь за касарнѣ для войска и свѣтъ о нихъ вже зовсѣмъ позабувъ; рѣдко лишь ще хтось изъ старыхъ людей згадае про нихъ. Куфштайномъ называють у насъ звычайно крѣпость Ґерольдсекъ, що лежить коло мѣста Куфштайну въ Тироли. Цѣла майже крѣпость есть кована въ скалѣ и лишь зъ однымъ входомъ. Була то колись страшна вязниця. Але ще страшнѣйшою бувъ Шпільберґъ. Ще въ пятьдесяти рокахъ можна було и у насъ почути, що розказували люде про ту страшну вязницю. Тамъ, казали они, кого засудили на Шпільберґъ, приковують въ темныхъ пôдземныхъ казаматахъ сильными ланцухами до стѣны такъ, що чоловѣкъ не може рушити ся и хробы живцемъ его точать. Були, кажуть, такі выпадки, що мыши за плечима вязня гнѣздо собѣ зробили и вôнъ такъ мучивъ ся, доки ажь не згинувъ. Теперь можна тѣ казаматы оглядати. Коли Є. В. Цѣсарь Францъ Іосифъ въ 1855 р. скасувавъ ту вязницю, зреставровано тѣ казаматы пôсля точныхъ плянôвъ, украшено портретами славныхъ политичныхъ вязнѣвъ та оставленыхъ злочинцѣвъ, що въ нихъ сидѣли, и зроблено зъ нихъ, щобъ такъ сказати, историчный музей шпільберґскій.

Шпільберґъ лежить на заходѣ вôдъ Берна; есть то гора на 291 метрôвъ высока а на нѣй мѣстить ся крѣпость зъ своими казаматами. Казаматы тѣ лежать въ два поверхи пôдъ землею. Скоро лишь до нихъ вступити, то вже чоловѣка страхъ бере, коли погадати, кôлько тутъ людей страшно мучило ся безъ воздуха и свѣтла. Кого тутъ засадили, то вôнъ рѣдко вже свѣтъ божій побачивъ, бо або ослѣпъ або таки погибъ, коли его не замучили. На понурыхъ вохкихъ стѣнахъ видко еще обручѣ, котрыми людей до нихъ приковувано. Одна келя въ тыхъ казаматахъ есть вѣрно пôсля исторіи устроєна. Єсть то славна келя цѣсаря Іосифа II., въ котрôй сей монархъ казавъ ся на годину замкнути, щобы пересвѣдчити ся, якъ тамъ чоловѣкъ може перебувати. Цѣсарь Іосифъ велѣвъ заразъ дольшнї казаматы замкнути а лишь въ горѣшныхъ умѣщати вязнѣвъ. Тота келя есть деревляна скриня зъ вôконцемъ до засуваня, черезъ котре чоловѣкови, що въ нѣй сидѣвъ, подавало ся ѣсти. Теперь есть въ тôй скрины штучно зробленый чоловѣкъ, въ арештантскôмъ одѣню и такъ вѣрно представленый, що ажь налякати ся его можна.

Крôмъ того есть ще друга келя, де брали людей на тортуры. Въ тôй кели есть драбинка зъ шнурôвъ, котрою людей такъ натягали, що мало имъ руки и ноги не повырывали. Дальше видко огнище, на котрôмъ розпѣкало ся зелѣзо, котрымъ людей мучили, коли ихъ натягнули на ту драбинку; звычайно выпѣкали имъ дѣры на грудехъ вязкою свѣчокъ. Тота келя була передъ зреставрованемъ замурована. Коли єи вôддали, знайшли въ нѣй богато людскихъ костей а на стѣнахъ були ще слѣды крови.

Хто звыджує околицѣ Берна и Шпільберґъ може теперь и тѣ казаматы оглядати але не довше якъ лишь годину; за вступъ однакожь треба заплатити. До казаматъ входить ся зъ смолоскипами, а крôмъ того дôстае ся ще книжочку въ котрôй докладно описано, хто въ котрôй кели сидѣвъ и защо. Вôдъ 1410 до 1845 р. сидѣли тутъ мѣжь иншими италіяньскій поетъ Сільвіо Пелліко; ґрафъ Оробоніері, приятель Пелліка; ґрафъ Паллявічіні; баронъ Шафґоче; ґрафъ Бонбаль, котрый выпущеный по роцѣ утѣкъ до Туреччины и перейшовъ на Турка; ґрафъ Валісъ; полковникъ пандурôвъ Тренкъ; ґрафиня Філянґієрі и богато инныхъ колись высокихъ достойникôвъ. Крôмъ сихъ сидѣли тутъ и простї злочинцѣ та розбôйники якъ: скрипкарь Вінтеръ, що забивъ офіціяла Вартесгайма, абы забрати єму кôлька штукъ старыхъ монетъ; розбôйники Гразлъ и Венцель Бабиньскій; троителька Якобова; Филипъ Смутный, що забивъ свою жѣнку и двоє дѣтей. Въ книжочцѣ тôй есть подана такожь и житепись до кождого изъ славнѣйшихъ людей, що на Шпільберґу свôй вѣкъ сумно коротали або таки тамъ погибли.

рабунку и хотѣвъ зрабувати у него его пуляресъ набитый банкнотами. Намѣреный рабунокъ однакожь не удавъ ся, бо Н. Н. Павловъ зваливъ мене до землѣ, звязавъ менѣ руки хусткою и вѣвъ мене до мѣста, абы тамъ вôдставити до поліціи. На мою велику просьбу однакожь вôнъ змилосердивъ ся надô мною и пустивъ на волю, але пôдъ условіємъ, що я выставлю отсю грамоту и пôдпишу єи своимъ именемъ".

— Отъ и все, Федоръ Василевичь; теперь же будьте ласкавї и пôдпишѣть ще свое имя и день 19 сѣчня 1876 р. зъ додаткомъ: 2 година рано.

Ґрафъ Плутовичь зробивъ, якъ той єму велѣвъ. Теперь вже видѣвъ вôнъ ясно, що то на правду. О грамоту, котру выставивъ бухгальтерови Павлову, не журивъ ся вôнъ анѣ крыхты; тажь то само собою розумѣє ся, що той чоловѣкъ мусѣвъ на всякій случай якось забезпечитись вôдъ него.

— А теперь — казавъ Павловъ дальше — ходѣть зô мною; куплю вамъ яку одѣжь, щобы працѣ можна зъ вами бодай показати ся на улици.

(Конець буде.)

Штука, наука и література.

— **„Дзвôнка"** ч. 19 мѣстить въ собѣ: Дбай про конець дѣла (Арабска казка); Пригоды Донъ Кіхота; Гетьманъ Петро Дорошенко; Запивки школяра; Дѣдокъ и вѣтраки (байка); Арабскї чабарашки; Літопись; Розвязки задачь; Задачѣ, ребусы, шарады и п..

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Фабрика тютюну въ Ганнбурґу** надъ Дунаємъ погорѣла минувшои недѣлѣ вечеромъ. Огонь бувъ такъ великій, що годѣ було до фабрики приступити. Въ фабрицѣ було богато бочокъ салітры и та зачала горѣти, та надавала огневи ще яскравѣйше забарвлене. Шкода есть величезна, бо вôкнами выкидувано зъ горѣючого будынку не лишь запасы тютюну, але и машины. Уратовано лишь одну машину до робленя папіросôвъ угорскихъ вартости 10.000 зр. великій запасъ папіросôвъ и папѣръ до робленя папѣросôвъ. Огонь выбухнувъ бувъ зъ середины а причина огню доси не звѣстна.

Торгъ збôжемъ.

26 Жовтня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочискъ	Ярославъ
Пшениця	10·—10·80	10·—10 75	9 75 11·—	10·—11·—
Жито	9·——9 50	8 90—9 40	9·——9·50	9 25—9·50
Ячмѣнь	6.——8 —	5·90—7·—	5·80—7·—	6·——8·—
Овесъ	7·——7 50	6·50—7·—	6·40—7·—	7·00—7·75
Горохъ	6·— 10·—	6·— 11·—	6·— 11·—	6·— 10·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—14 15	13·—13.—	13·—13·25	13·—13·25
Хмель	55·—60 —	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	40·—46 —	40·—45·—	40·—45·—	40·—45·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18·50 до 19·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55 — до 60·— за 56 кильо.

† Посмертнї вѣсти.

Стефанъ Яновичь, священникъ-ювилятъ станіславовскои епархіи, парохъ въ Горожанцѣ, деканата устецкого, померъ дня 13 жовтня въ 88 р. житя а 60 роцѣ священства. Вѣчна єму память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 26 жовтня. Станъ здоровля Архікняг. Марґариты поправивъ ся, горячка зменшила ся и пульсъ трохи сильнѣйшій.

Будапештъ 26 жовтня. Аферу межи міністромъ справедливости Сілядіимъ а пос. Гораньскимъ залагоджено въ мирнôй дорозѣ.

Константинополь 26 жовтня. О высланю вел. везира на повитанє царя до Ливадіи не знають тутъ нѣчого; россійске посольство не знає такожь о тôмъ нѣчого, чи и коли царь приѣде до Криму.

Сіґмарінґенъ 26 жовтня. Король румуньскій выѣхавъ до Найвідъ, завтра поѣде дальше до Почдаму.

Вашінґтонъ 26 жовтня. Правительство Сполученыхъ державъ зажадало вôдъ чілійского правительства сатисфакціи за оскорбу американьскихъ морякôвъ, а въ противнôмъ случаю загрозило зôрванємъ дипльоматичныхъ вôдносинъ.

Поѣзды зелѣзничї.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
До Львова приходятъ:				
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Коломыѣ, Саніславова и Гусятына		11·22		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіславова	7·23	1·22		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіславова		6·17		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіславова и Стрыя.		3·10		
Зъ Сухои, Хирова Станіславова, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		8·31		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		11·12		
Зъ Сокаля и Белзця				3·46
Зъ Равы Рускои				7·50
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ зъ Пôдзамча	4·22		10·15	11·05
До Станіславов и Коломыѣ		4·48		
До Сучавы, Черновець, Станіславова, Гусятина, Ясъ и Букарешту	8·40	9·48		
До Станіславова, Черновець. Яссъ и Букарешту		3·54		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіславова и Гусятина Хирова и Сухои		7·48		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіславова		10 54		
До Стрыя, Станіславова, Нов. Санча, Гусятына, Лавочного, Пешту и Мункача		5·50		
До Белзця и Сокаля				8·49
До Равы Рускои				5·40

Коли часъ середно-европейскій показує 12 год, то єсть:

у Львовѣ 12·35 год. — у Вѣднѣ 12·06 год.
въ Черновцяхъ 12 45 „ — въ Празѣ 11·58 „
въ Пôдволочискахъ 12·44 „ — въ Будапештѣ 12·16 „

Примѣтка: Годины пôдчеркненї лінійкою означаютъ часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно

Порошокъ до зубôвъ салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлôсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настой на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а также **забеспечуе** ясла передъ всѣми **слабостями.**

Понеже новою уставою торговельно-промысловою строго заборонено домокружну продажь вещей церковныхъ обѣзджаючимъ по селахъ и мѣсточкахъ, всякй вещй церковнй, якъ фелоны, хоругвы и прч. спродавати, — проте поручае:

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ
АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА

въ Тернополи,

Всечестнѣйшому Духовеньству, Брацтвамъ церковнымъ велико заосмотреный складъ матерій церковныхъ на фелоны и спродае по цѣнахъ зниженыхъ **фелоны** (свѣтлй, багряни, зеленй и чорнй):

зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40,
зъ пôвшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65,
зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90. 100 и висше.

Хоругви брацкй зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вышитыми крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковй** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шалѣ до монстранціи, бурсы, дальматики, стихарѣ и прч. въ великôмъ выборѣ на складѣ.

Направы фелонôвъ принимае ся.

Упрашаю всякй замовленя впростъ до торговлѣ моеи адресувати. На желане высылаю готовй церковнй до выбору, або прôбки матерій.

Въ Друкарни Людовôй у Львовѣ,

площадь Бернардиньска ч. 7

кождого часу набути можна руску

БИБЛІЮ

выданя Диковского въ Перемышли

зъ численными мѣдерытами,

крôмъ тому 1 (котрый цѣлкомъ вычерпаный) томъ 2, 3, 4, 5, 6 и доповняючій томъ 7. — Цѣна повысшихъ томôвъ 5 зр. 50 кр. зъ пересылкою почтовою, однако поодиноко по 1 зр. 36 кр. зъ пересылкою почтовою.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

антикарь у Львовѣ (улиця Жовкôвска, побôчь рампы

поручае:

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіасъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка. Добротвôръ, 13 марта 1891.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апоплексію утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко офиціялиста приватный и зôставати зъ моею родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, якй менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ **„Нервотону“**, препоручуваного въ анонсахъ **„Календаря здоровля Леопольда Литыньского“**, доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбôльшимъ добродѣемъ терпячихъ людей. Антоній Новаковскій.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

всякй ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жадпои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гипотечнй.	**4%** пожичку пропинаційну галицку.
5% листы гипотечнй премійованй.	**5%** „ „ буковиньску.
5% листы гипотечнй безъ преміи.	**4½%** пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	**4½%** пожичку пропинаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купуе и продае **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного приймае ôдъ Вп. купуючихъ всякй выльосованй, а вже платнй мѣстцевй паперѣ цѣннй, якъ также купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевй, лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

Найдешевшимъ и найпевнѣйшимъ

жереломъ

заосмотреня ся въ правдиву добру и безпечну невыбухаючу

НАФТУ

есть головный Маґазинъ

Міончиньского у Львовѣ,

Сикстуска 47.

Цѣнники на жадане высылае ся оплачено.

Гербата россійска.

Перша краева фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ

хиньске срѣбло

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Реперацiи, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Самовары Тульскй.

ЗАКЛАДЪ

ДИЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

у Львовѣ,

Канторъ при улици Валовôй ч. 14.

поручае **французскій курацийный**

COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

MALAGA

въ оригінальныхъ фляшкахъ ¾ літров. по 2 зр. 60 кр.

Также поручае превосходне средство диететичне

КЕФИРЪ

правдивый, споряджений зъ грыбкôвъ кавкаскихъ.

Замовленя на провинцію залагоджують ся вôдворотною почтою.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.